

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Sententiae generales de opusculis Hieronymi etc. - Cod.
Aug. perg. 177**

Hieronymus, Sophronius Eusebius

[S.l.], [9.-10. Jh.]

Vidualis vel monachalis

[urn:nbn:de:bsz:31-12948](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-12948)

ris occulti securus animumor; qui & iā benedicti simulatus: frequenter erū
 pit in publicum. & conseruos quasi seruos despicit. Non ambulat iuxta ca
 lamistratus procurator. non histrio factus in feminā. non cantoris diaboli
 uenenata dulcedo. non iuuenis uulsus & nitidus; nihil artium scenicarū.
 nihil tibi in obsequium molle iungat. Habeslo tecum uidiuarū & uirginū
 choros. habeslo tuisexus solatium; ex ancillarū morib: saepe domine iu
 dicantur. Semp in manib: tuis diuina sit lectio. & tam crebre orationes.
 ut omnes cogitationū sagittae quibus adulescentia percussa solat. hu
 ius cernodi clipeo repellantur.

UID

R

no

UID

UIDUALIS VEL MONACHALIS

Pulchrum est illud architae tarentini ad uilicium negligentē. lam te
 inquit uerberibus enecas sem. nisi inuictus es sem? Inueni uiri iustitiam
 di non oportet. Quod de una perturbatione dictum est. ueseremus ad celere.
 sicut in seci hominis est. & in rem non proficere xpiani. sic omnis caro conu
 piscit quidem ea quae carnis sunt. & quibusdam in lecebris ad mortiferas
 animantū uoluptates trahit. sed in rem est uoluptatis ardorem maiore
 xpiani amore restinguere. & lasciuens iumentum frenis in aedias subiuga
 re; ut non libidine sed cibos desideret. & se sorem spm sem. moderato atq;
 composito portet in cersu. Cursum in sta pedib: ut hominē eē. ueris. &
 passionib: humanis nisi carueris subiacere. De eodem cuncta facti sumus
 luto. isdem compacti exordis; & in serico & pannis. eadem libido domi
 natur; nec regum purpuras timet. nec mendicantium spernit squalorem.

LXXXI.

Multoq; melius est stomachū tedolere. quam mentem; impere re corpori.
quam seruire. gressū uacillare. quam pudicitia p̄dere. Nec statim nobis
paenitentiae subsidia blandiant. quae sunt infelicium remedia. Cauendum
est uulnus. quod duxerit cunctur. Aliud est in tegre naue & saluis merci
bus portum salutis intrare. Aliud nudum herere tabulae & crebris fluc
tuum recursibus ad aspensu saxa concludi. O uirgo xp̄i uolo tibi uenire
supbiam sed timorem. Onusta in cedis auro. Latro uitandus est; Magnis
inimicorum circumdamur agminibus. hostib; plena sunt omnia. caro
fragilis & cinis futurus post modicum. pugnat solacium pluribus.
Quamdiu hoc fragili corpusculo continemur. quamdiu habemus thes
aurum istū in uasis fictilib; & concupiscit sp̄s aduersus carnem & caro
aduersus sp̄m. nulla est certa uictoria. Raro sit uirginis egressus
in publicum. numquam ei causa deerit procedendi. si semp̄ quando ne
cesse fuerit procedat; sic eius moderetur cibus. & numquam uenter
explatur; Plurimae enī sunt quaecum uino sint sobriae. ciborū lar
gitate sunt ebriae; Omne peccatum actio est. Actio autem omnis
uoluntaria est. tam honesta quam turpis. Ergo uoluntarium est
omne peccatum; Tollite excusationes. nemo peccat inuitus. Duo genere
sunt peccatorum. Alterum quod ex proposito. Alterum quod ex negle
gentia pendit; alterum palam uoluntarium est quia destinauimus fa
cere. Alterum aequē uoluntarium est. in quod pro lapsi sumus; Ut utq;
temptabo discernere. Ex proposito illud peccatum est. de quo faciendo

VIRG

VIRG

VIRG

VIRG

33
cogitamus. in quo ne quis intendit. quod instruxit. de quo apud se diuegit.
quomodo faceret. Aut negligentia uenit. ubi aliquis non quidem pecca
re proposuit. sed illud nimia sub oportunitate incidit. quam uis enumerare
renouerit. sic tamen se egit. ut possit multa facere quaenolit. hoc autē
uoluntarium tantū in se dedisse iuris errorem. Sunt etiam quorum
corpus innocuum est. & in mille facinorū formas. mens otiosa discurret.
Pleriq; malu. non innocentia cessant. hi enī timidi. non innocentes sunt.
Difficile quis ad bonum. nisi ex malo transseat. Si adhuc malus es. & si
milibus parce. si eē desistis. quare alius locum emendationis abscidas.
quem tibi non abscedit alius. Ad sententia uitium fuit aliquando. nunc
mos est. Utrum non dicamus. nec audiamus. nihil inter est utrum en
dium aut cibos interdicas. an domos diuitum. Quare unomodo hoc
promerenda est. Cum in clientela felicitis hominis potentisq; puenieris.
aut ueritas pdenda est aut amicus. Quosdam offendere est nosse.
hanc dic uttae tuae legem. ut nihil intersit iure ueris andixeris pol
licita. p pacta sunt ei quinullū grauius uinculum quam fidem iudi
cat. Multorū nunc odia sub uultu. multorū sub oscula latent. in oc
casionē dilatae sunt. proferent se non sic cideris. sed si tubaueris.
Quidam quosdam occidit inimicos. non quia habebat sed quia mere
bat. Et haec plerisq; fuit nocendi causa. Nocuisse inimicum est. quia
oderis ledere. quanto iniquius odisse quia leseris. Magnarū uiriū
est negligere ledentem. iniuriam qui uindicat. sentit. Humanus

melus. non familiaris sed cautioris est diligens ut peccatū est. Non quid
habearis dum te turba deridet. Si uis beatus eē cogita hoc primū contem
nere contemni? prius quam pmittas deliberes. cum pmiseris facias. An
te negare fuis & postea fallere est. Facilius se homines repelli. quam
decipi ferunt. Eo age ne quis merito tuo te derit. & tamen semperunt
qui derint. Nam & si nullus inimicus tibi faciat iniuriā. multos fa
ciat inuidia. Quaecumq; momento conferatur restaurare uiuis potes.
dare mortuis non potes. Simultis placuerit utatua. tibi placere
non potest. Solitudinem querit qui uult cum innocentib; uiuere. Ex
tra causā multum amico dabis. multum causae etiā contra amicum?
hic omnium poster que dī magnum constat colentibus. nulla obseruan
tia opus est. nulloq; famulatu. Te cole. illum colueris. Eo religiosi
or eris quo melior. Non refert itaq; quam plenas quisq; dō. sed quā
pures manus ammoueat. Optimus ergo animus. pulcherimus dī cul
tus est. Abstinebis patrimonio. abstinebis alieno sanguine. abstine
bis alieno matrimonio. prestabis parentib; pietatem. cognatis indul
gentiā. amicis fidem. omnib; aequitatem; deuitabis crudelitatem.
& ministrum crudelitatis iram. Non uiues aliter in solitudine.
Aliter in foro? semp putabis conscientiam in contione uersari; nihil
petas. quod negaturus fuisti. nihil negabis. quod petiturus. Pacem
cum hominib; habebis. bellum cum uitis. Haec habet omnis affec
tus ut quod ipse insant. in id etiam ceteros putet furere. Maximū

34
in eo uitium quoniam non melioribus uult placere. sed pluribus. Vis esse
omnibus notus. prius effice ut neminem noueris. Concupiscis honorem.
imperium dabo maximum. Imperare tibi bonum est non laudari. sed
eē laudabilem. ^{Morieris. accōnditione ueritas.} Morieris. hominis ista natura non poena est. ^{ut exirem;} Mori
eris. peregrinatio est uita ista. Cum multū diuq; ambulaueris.
redeundum est. Morieris. stultum est timere quod uitare non possis.
istam non defugit. etiam qui distulit. Morieris. nihil graue est qd
semel. Male de te opinantur homines. sed mali. Malis enī displicere.
laudari est. Male de te loquuntur. si merito quod non loquuntur molestū
est. sed quod non mentantur. Si in merito innocentiae meae nunc ma
xime gaudeo. Apparet enim illos obiecturos uere si possint. Non eris
in patria. Patria est. ubi cumq; bene est. Illud autem p quod bene est.
in homine non in loco est. Non potest homo par dolori eē. Nec rationi
dolor. Durus res est dolor. In tot malis pauci bene loqui nesciunt.
faciunt quod solent. Male de te loquuntur. dolorem ferre potuerunt.
sumus ex paucis non inbecilli. sed in exercitati sumus. Nihil magnū
est in rebus humanis. nisi animus magna despiciens. Omnes habemus
uita quae arguimus. nec quisquam illa effugit. nisi qui uirtutes in
expulsoꝝ locum reposuit. Alioquin nullum uitium exit nisi ad tem
pus. et magis sub sedit quam expellatur a nobis. Non solum nob
emendati eē uideamur. sed etiam fuisse. Nemo sibi fateatur. se non ali
quando peccasse. Alienorū delictorū acerrimi iudices. oculos ad nostrae

conprimimus. Et illa interdum non contenta excusare laudamus. ac pro
uirtutibus uicia iactamus. Quis non luxuriosus liberalem se esse dixit.
quis temerarius non inter fortes aspici uoluit. Timidus cautum se uocat.
sordidus parcum. Anxius diligentem. Acerbitas seueritatem sibi inseri
bit. segnes inerti que tranquillitatem. Sic fit ut nemo quidem emendari
uelit. dum ipsis gloriantur ex quibus peccant. Tutissima res est non time
re; Maiorem enim rem uidet laboris sui quam omnium bono bonus est.
Sic oportet tempore quisquis incipit malus esse. qui potest bonus fieri. Ubicum
que inueneris timorem. inuenies & iniquitatem. Non facile iustitiam
seruare meluenti. Et ducatio & disciplina mores facit. & id uult quis
que quod didicit. Itaque bona consuetudo excutere debet. quod mala in
struxit. Nihil prodest didicisse facienda si cesses. cum uita actu appro
banda sit. Exemplum enim uita dicam sine uoce. preceptum est. Animi
remedia precepta sunt. quae non didicisse tantum prodest. sed & docere.
Facit professio ipsa meliorem. & dum consuetudo ac disciplina confirmat
uoluntatem. multum prodest honeste rei titulus. Bene loquere. bene
facies. Multum est publicare honestam uoluntatem. Incipit enim uelle
quod loquebat. antequam uelle. quia locutus est uelle bonus. dum fieri
credit. Nihil interest quo animo facias quod fecisse otiosum est. quia facta
cernunt. Animus non uidetur. Qui succurrere perituro potest. si non
succurrere occidit. Optandum est ut hi qui praesunt legum similes sint.
quae ad puniendum non iracundiae. sed aequitate ducunt. Semp in fide quid

senseris. non quid dixeris cogitandum est. Scientia quae est remota iusti-
 tia calliditas potius quam sapientia est appellanda. Nulla enim laus
 est non facere. quod facere possis. Sunt qui in tribus contemneris pariter
 sibi constant. uoluptatem seueris sibi contempnant. in doloribus in-
 mici oris gloriam neglegant. frenant infamia. Quid est homini
 inimicissimum. uel homo. Quae sunt maxime diuitiae. uel non desiderare
 re diuitias. Quis plurimum habet. uel is qui minimum cupit; Pecuniae
 impetari oportet. non seruire. Nullum maius conscientium peccatorum
 timueris. quam te ipsum. Alium enim potes aliquando effugere. te
 nunquam. Quid est dare beneficium. uel dominum imitare. libenter ferres.
 quod necesse est. Dolor. patientia uincit. Quis est pauper. uel quis sibi
 uidetur. Qui a multis timetur. multos timet. Numquam multis pla-
 ceas. sed qualibus stude. Nequitia ipsa. poena est sui. Mala conscientia
 saepe tuta est. Numquam securae. Libidinis intia continebis. si exitus
 cogitaueris. Beneficium accepti. numquam oportet obliuisci. Data. pro-
 tinus. Honestius est cum iudicaueris amare. quam cum amaueris iu-
 dicare. Dissensio ab alio incipiat. a te reconciliatio. Imago animi
 sermo est. talis est uita. qualis oratio. **EXPLICIT FELICITER.**

INCIPIUNT SENTENTIAE SCILICET AUGUSTINI EPISCOPI

Magnare uocis. silentii temperamentum. In hoc tamen incumbe.
 ut libentius audias. quam loquaris. Qui aequo animo malis
 miscetur. malus est. Neminem cito accusaueris. neminem cito lauda-

De silentio
 p. cl. h. re. sententiae
 in aug. de uisib.
 et inuicib.